

Sygn. akt **IC 1362/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agata Masłowska

Protokolant: Marta Krawiec-Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2015 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)z **siedzibą we W.**

przeciwko **M. A.** (poprzednio B.)

o zapłatę

- I. zasądza od pozwanej M. A. na rzecz strony powodowej (...) z siedzibą we W. kwotę 10.415,47 zł (słownie: dziesięć tysięcy czterysta piętnaście złotych czterdzieści siedem groszy) z ustawowymi odsetkami od 30 marca 2015 r. do dnia zapłaty;
- II. dalej idące powództwo oddala;
- III. zasądza od strony powodowej (...)z siedzibą we W. na rzecz pozwanej M. A. kwotę 2.417 zł tytułem kosztów procesu;
- IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt **IC 1362/14**

UZASADNIENIE

Pozwem z 3 marca 2014 r. (k.2-3) strona powodowa (...)z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej M. B. (obecnie: A.) kwoty 17.600,39 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a ponadto o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów procesu. Wskazała, że pozwana oraz Bank (...) S.A. zawarli w dniu 10 czerwca 2009 r. umowę, na podstawie której pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, zobowiązując się do jej zwrotu. Pozwana nie wywiązała się z obowiązku zapłaty, w związku z czym należność stała się wymagalna. Wierzytelność o jej zapłatę została nabyta przez stronę powodową na podstawie umowy z 21 listopada 2012 r. Na zadłużenie objęte pozwem złożyły się: należność główna w kwocie 10.812,90 zł oraz skapitalizowane odsetki w kwocie 6.787,49 zł.

Powództwo zostało uwzględnione w całości nakazem zapłaty (k.22) wydanym w dniu 12 marca 2014 r. w postępowaniu upominawczym o sygn. (...).

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty (k.30-33) pozwana M. B. wniosła o uchylenie nakazu zapłaty w całości. Uznała jednocześnie żądanie pozwu i wniosła o zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz kosztów procesu na podstawie art. 101 k.p.c. Wskazała, że strona powodowa posługiwała się nieaktualnym adresem pozwanej, mimo że adres aktualny był znany wierzycielowi pierwotnemu oraz stronie powodowej. Wyjaśniła również, że nie miała

wiedzy o swoim zobowiązaniu wobec Banku (...) S.A. ani strony powodowej, gdyż w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego z wniosku Banku (...) S.A., wskazała wierzytelność, z której komornik miał zaspokoić roszczenia wierzyciela. Wierzytelność ta przekraczała ówczesne zobowiązanie pozwanej. Pozwana wskazała, że wobec wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w dniu 10 maja 2013 r. pozostawała w przekonaniu, że doszło do zaspokojenia wierzyciela.

Pismem z 4 marca 2015 r. (k.93) pozwana zmieniła swoje stanowisko w sprawie, wnosząc o zasądzenie od pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 10.415,47 zł oraz o obciążenie strony powodowej kosztami procesu poniesionymi przez pozwaną. Wskazała, że w toku postępowania egzekucyjnego doszło do częściowego zaspokojenia zadłużenia wskazanego w pozwie, w związku z przekazaniem wierzycielowi kwoty 7.184,92 zł. Zdaniem pozwanej w tej części powództwo podlegało oddaleniu, wobec spełnienia świadczenia przed wydaniem wyroku. Pozwana wniosła o zasądzenie od niej odsetek ustawowych od pozostałej do zapłaty kwoty dopiero od dnia wydania orzeczenia w sprawie, strona powodowa nie wskazała bowiem sposobu kapitalizacji odsetek i nie przedstawiła dowodu wezwania pozwanej do zapłaty, pozwana nie miała zatem możliwości polubownego załatwienia sporu. Jeśli chodzi o rozstrzygnięcie o kosztach procesu, pozwana wskazała, że nie dała powodu do wytoczenia sprawy i przy pierwszej czynności procesowej uznała żądanie pozwu.

Strona powodowa nie ustosunkowała się ani do treści sprzeciwu, ani też do pisma z 4 marca 2015 r. Nie udzieliła również odpowiedzi na zobowiązanie Sądu do wskazania, w jakim zakresie podtrzymuje swoje roszczenia (k.91).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z 4 sierpnia 2011 r., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ż.Z. Z. prowadził postępowanie egzekucyjne o sygn. Km (...) na wniosek wierzyciela Bank (...) S.A. przeciwko dłużnikowi M. B..

W toku tego postępowania dłużniczka wskazała jako majątek, z którego wierzyciel może być zaspokojony, wierzytelność przysługującą jej wobec (...) -S Sp. z o.o., której jedynym współnikiem był komornik Z. Z.. Wierzytelność została zajęta i była wystarczająca do spłacenia wierzyciela. T. nie kwestionował jej istnienia.

Postanowieniem z 10 maja 2013 r. Komornik na wniosek wierzyciela umorzył postępowanie egzekucyjne. Wniosek ten został zgłoszony z uwagi na dokonanie przez wierzyciela egzekwującego cesji wierzytelności na rzecz strony powodowej. Pozwana nie odebrała odpisu tego postanowienia, a wiedzę o umorzeniu postępowania powzięła w związku z wykreśleniem z księgi wieczystej ostrzeżenia o egzekucji. Pozwana na podstawie informacji z Biura (...) S.A. ustaliła, że kredyt został zamknięty 30 listopada 2012 r. i że w rejestrze tym nie figuruje jej zadłużenie wobec Bank (...) S.A.

W toku tego postępowania pozwana zamieszkiwała w S.. Adres w S. był znany komornikowi i wierzycielowi egzekwującemu.

Dowody:

- dokumenty w aktach komorniczych Km 10200/14
- informacja o stanie należności (k.38)
- wydruk z KRS (k.39-42)
- wydruk z księgi wieczystej (k.44-46)
- informacja z BIK (k.50)

W dniu 21 listopada 2012 r. Bank (...) S.A. zawarł z (...) umowę sprzedaży pakietu wierzytelności. W elektronicznym wykazie zbytych wierzytelności, stanowiącym załącznik do umowy, odnotowano, że przedmiotem cesji jest

wierzytelność z umowy o niesprecyzowanym charakterze, zawartej 10 czerwca 2009 r., o numerze (...), przysługująca wobec M. B., obejmująca kapitał w kwocie 10.812,90 zł i odsetki w kwocie 5.027,51 zł.

Dowody:

- kopia umowy sprzedaży wierzytelności z 21.11.2012 r. (k.7-14)
- wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy cesji (k.15)

Pismem z 23 stycznia 2014 r. (...) S.A. wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 17.488,71 zł. Pozwana została jednocześnie poinformowana, że zobowiązanie wynika z wierzytelności z umowy 10 czerwca 2009 r. o numerze (...), nabytej 21 listopada 2012 r. od Banku (...) S.A. Wezwanie wysłano na nieaktualny adres pozwanej.

Dowody:

- kopia pisma z 23.01.2014 r. (k.16)

W księgach rachunkowych (...)wpisano wierzytelność wobec M. B.z umowy kredytu z 10 czerwca 2009 r. o numerze (...), wynoszącą na dzień 21 lutego 2014 r. 17.600,93 zł, w tym należność główna 10.812,90 zł i odsetki 6.787,49 zł.

Dowody:

- wyciąg z ksiąg rachunkowych z 21.02.2014 r. (k.6)

Na podstawie nakazu zapłaty wydanego w dniu 12 marca 2014 r. w postępowaniu upominawczym o sygn. (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, Komornik Sądowy (...)prowadził postępowanie egzekucyjne o sygn. Km (...). W toku tego postępowania od pozwanej wyegzekwowano i przekazano stronie powodowej łącznie kwotę 7.184,92 zł.

Dowody:

- dokumenty w aktach komorniczych Km (...)

Pozwana nosi aktualnie nazwisko M. A..

Dowody:

- kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa (k.75)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo mogło być uwzględnione tylko w takim zakresie, w jakim żądanie pozwu zostało uznane przez pozwaną, albowiem strona powodowa nie zaoferowała dowodów na potwierdzenie tego, że sporna wierzytelność jej przysługiwała i była wymagalna.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dokumentację dostarczoną przez stronę powodową, zaś w zakresie okoliczności, na które powołała się pozwana – w oparciu o akta egzekucyjne. Sąd nie znalazł podstaw, aby określać stronie powodowej dodatkowy termin na złożenie dokumentacji potwierdzającej istnienie spornej wierzytelności oraz jej wymagalności, gdyż strona powodowa reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika i w zakresie swojej działalności gospodarczej zajmuje się dochodzeniem tego rodzaju roszczeń, nic zatem nie stało na przeszkodzie, by już z pozwem, a najpóźniej na etapie odpowiedzi na sprzeciw i na pismo z 4.03.2015 r., przedstawiła wszystkie niezbędne dowody, potwierdzające, że przysługuje jej wierzytelność wobec pozwanej w kwocie dochodzonej pozwem i że jest ona wymagalna.

W ocenie Sądu strona powodowa nie udokumentowała należycie swego roszczenia. Jedyne dokumenty, jakie złożyła, to umowa cesji wierzytelności, wyciąg z ksiąg rachunkowych strony powodowej oraz wezwanie do zapłaty. Nie

przedstawiono natomiast żadnej dokumentacji pozwalającej na ustalenie rodzaju umowy pierwotnej, jej stron, jej treści, obowiązków i uprawnień stron umowy, terminów wymagalności świadczeń umownych itp. Stosownie do art. 509 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią; wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.). Sytuacja procesowa nabywcy wierzytelności jest zbliżona do pozycji zbywcy wierzytelności, a zatem w procesie ma obowiązek wykazać nie tylko, że sporną wierzytelność nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności, lecz również, że nabyta wierzytelność faktycznie przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 12.07.2006 r., V CSK 187/06, Lex nr 402304).

Żaden z przedstawionych dowodów nie wykazywał w sposób przekonujący treści spornej wierzytelności, nie mógł również służyć ustaleniu, jaka była ewentualna kwota zadłużenia i czy było ono wymagalne w całości czy też w części, a jeśli tak – to jakiej. Oświadczenie banku o tym, że konkretna wierzytelność istnieje, zawarte w umowie cesji, nie stanowi dowodu na jej istnienie, a jedynie dowód na to, że wierzyciel deklarował, że wierzytelność istnieje w chwili jej zbywania. Samo oświadczenie zbywcy o istnieniu obowiązku zapłaty długu przez dłużnika nie może stanowić dowodu tego, że faktycznie zbywcy taka wierzytelność (w oznaczonej kwocie) służy wobec osoby wskazanej przez nią jako dłużnik. Przyjęcie poglądu przeciwnego prowadziło do sytuacji, w której wystarczy samo oświadczenie domniemanego wierzyciela o tym, że jest wierzycielem, aby ustalić odpowiedzialność dłużnika. Z podobnych przyczyn nie może stanowić w okolicznościach sprawy dowodu istnienia wierzytelności wezwanie do zapłaty, pochodzące od firmy windykacyjnej, działającej w imieniu i na rzecz strony powodowej.

Nie mógł być dowodem istnienia zobowiązania wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego. Przypomnieć należy, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 11.07.2011 r. (sygn. P1/10, Dz.U. z 25.07.2011 r., nr 152, poz. 900) art. 194 ustawy z 27.05.2004 r. o funduszach inwestycyjnych, w części, w jakiej nadawał moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, został uznany niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym od 20.07.2013 r. choć istotnie art. 194 ust. 1 ma brzmienie: „księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych”, to jednak w ustawie tej zastrzeżono wprost, że moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (art. 194 ust. 2). W obecnym stanie prawnym wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego należy zatem traktować jako dokument prywatny, który korzysta z domniemania autentyczności oraz z domniemania, że zawarte w nim oświadczenie złożyła osoba, która go podpisała (art. 245 k.p.c.). Dokument prywatny – w przeciwieństwie do dokumentu urzędowego – nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nim zawartych. O tym, czy konkretny dokument prywatny może służyć wykazaniu prawdziwości faktów, o których w nim wspomniano, zależy od jego treści, autora, czasu i okoliczności sporządzenia, jak również innych okoliczności sprawy, które Sąd ocenia według ogólnych zasad oceny dowodów, zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie Sąd nie miał żadnych podstaw, aby uznać za wiarygodny dowód istnienia wierzytelności sam wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu inwestycyjnego.

Po pierwsze, jest to oświadczenie pochodzące bezpośrednio od wierzyciela, zatem od podmiotu zainteresowanego wynikiem sprawy, wystawione ponadto w celu i na potrzeby dochodzenia roszczeń od pozwanej. Waler dowodowy takiego oświadczenia jest w istocie tożsamy z walorem dowodowym oświadczenia procesowego strony o tym, że jej żądania są uzasadnione. Po drugie, w sytuacji gdy strona powodowa nie składa żadnej dokumentacji źródłowej dotyczącej spornego stosunku zobowiązaniowego, trudno oprzeć się wrażeniu, że strona powodowa swe przekonanie o tym, że wierzytelność jej służy, wywodzi nie z własnej wiedzy na temat okoliczności zawarcia umowy pierwotnej,

sposobu jej wykonywania i przebiegu spłaty, lecz wyłącznie z zapewnienia banku--zbywcy wierzytelności, że tego rodzaju wierzytelność istnieje. Zachodzi zatem obawa, że jej oświadczenie wiedzy (czyli wyciąg z ksiąg rachunkowych) nie znajduje większego oparcia w rzeczywistości posiadanej przez stronę wiedzy odnośnie istnienia i treści zobowiązania.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. to na powodzie spoczywa ciężar wykazania, że okoliczności, na które się powołuje, miały miejsce, i że służą mu roszczenia, których dochodzi na drodze sądowej. Jak już wcześniej wyjaśniono, nie było żadnych podstaw, aby Sąd w tej mierze w jakikolwiek sposób „wyręczał” stronę, poszukując za nią materiału dowodowego czy też wskazując jej, jakie dowody jego zdaniem powinna przedstawić, by prawidłowo udokumentować swe żądania. Strona powodowa jako podmiot profesjonalny, reprezentowany przy tym przez fachowego pełnomocnika, powinna mieć wiedzę co do tego, w jaki sposób udowodnione powinny być żądania w postępowaniu cywilnym.

W tej sytuacji Sąd mógł uwzględnić powództwo tylko i wyłącznie w takim zakresie, w jakim pozwana je uznała; pozwana zaś uznała je pierwotnie co do całości kwoty głównej, dochodzonej pozwem (17.600,39 zł), następnie zaś ograniczyła uznanie pozwu, wskazując, że wierzyciel w toku procesu uzyskał zaspokojenie w drodze egzekucji prowadzonej przez komornika. W tej zatem części na dzień wyrokowania wierzytelność wygasła wskutek jej zaspokojenia. Stanowisko pozwanej jest słuszne. Sąd Rejonowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z 26.02.2014 r. (III CZP 119/2013, Biul.SN 2014/2/11), zgodnie z którym jeżeli powód po spełnieniu świadczenia przez pozwanego po doręczeniu pozwu nie cofnął pozwu, sąd w tej części oddał powództwo. Samo bowiem zaspokojenie roszczenia bez cofnięcia pozwu wywołuje jedynie skutki materialnoprawne, prowadzące do oddalenia powództwa z powodu jego bezzasadności, nie zachodzi natomiast przeszkoda w merytorycznym rozpoznaniu sprawy. Strona powodowa została zobowiązana przez Sąd do oświadczenia się, czy wobec częściowego zaspokojenia jej żądań podtrzymuje powództwo, a jeśli tak – to w jakiej części (por. pismo z 23.02.2015 r., k.91, doręczone 25.02.2015 r., k.92), nie udzieliła jednak żadnej odpowiedzi na to zobowiązanie.

W związku z powyższym wskazać należy, że w myśl art. 213 § 2 k.p.c. „Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa”. Stąd też, mimo braku dowodów na istnienie zobowiązania w kwocie wskazanej w pozwie, Sąd uwzględnił powództwo w części, w jakiej pozwana je uznała. Z tych przyczyn orzeczono jak w punkcie I wyroku, uwzględniając żądanie strony powodowej w takiej części, w jakiej pozwana je uznała, tj. w zakresie kwoty 10.415,17 zł oraz odsetek od tej kwoty od dnia wydania wyroku (30.03.2015 r.). Dalej idące powództwo zostało oddalone (punkt II wyroku), wobec niewykazania przez stronę powodową, że wierzytelność jej przysługuje. W szczególności strona powodowa nie wykazała, aby pomimo spełnienia przez pozwaną świadczenia w ramach postępowania egzekucyjnego stronie powodowej nadal przysługiwała wierzytelność o zapłatę kwoty już przez nią otrzymanej od komornika. Strona powodowa nie przedstawiła również żadnych dowodów, z których wynikałaby data wymagalności kwot wskazanych w pozwie, zatem nie było podstaw, aby przyznawać jej odsetki ustawowe za opóźnienie za okres przed dniem wydania wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie III wyroku na podstawie art. 101 k.p.c. w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. Jak wynika z art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Pozwana w pierwszym piśmie uznała żądanie pozwu, przedstawiła również przekonujące dowody, wskazujące na to, że mogła pozostawać w przekonaniu, że w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika Z. Z. na wniosek (...) Bank S.A. doszło do całkowitego zaspokojenia wierzyciela pierwotnego z wierzytelności wskazanej przez dłużniczkę. T. nie kwestionował bowiem swego zadłużenia i wyraził wolę wypłacenia należności do rąk komornika, zaś pozwana powzięła wiedzę o umorzeniu egzekucji i wykreśleniu jej zadłużenia z BIK-u. Strona powodowa nie wykazała, aby kiedykolwiek skierowała do pozwanej na jej prawidłowy adres w S. wezwanie do zapłaty czy informację o dokonanej cesji. Nie można zatem uznać, że pozwana wiedząc o długu uchylała się od jego zaspokojenia i że swym działaniem dała powód do wdania się w spór z nabywcą wierzytelności.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie rygoru natychmiastowej wykonalności (punkt IV wyroku) wydane zostało na podstawie art. 333 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym „Sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli [...]zasądza roszczenie uznane przez pozwanego”.